

Moji protivníci by možná jásalí, kdybych se hroutil, a já zase jáším nad tvou spásou a doufám v tvé milosrdenství, Bože; budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (podle Ž 13)

Mk 7,21-30 A řekl: „Co vychází z člověka, to ho znesvěcuje. Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý pohled, urážky, nadutost, opovážlivost. Všecko toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka.“

Vstal a šel odtud do končin týrských. Vešel do jednoho domu a nechtěl, aby o tom někdo věděl. Nemohlo se to však utajit; hned o něm uslyšela jedna žena, jejíž dcerka měla nečistého ducha. Přišla a padla mu k nohám; ta žena byla pohanka, rodem Syrofeničanka. Prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z její dcery. On jí řekl: „Nech napřed nasytit děti. Neboť se nesluší vzít dětem chléb a hodit jej psům.“ Odpověděla mu: „Ovšem, pane, jenže i psi se pod stolem živí z drobtů po dětech.“ Privil jí: „Žes to řekla, jdi, zlý duch vyšel z tvé dcery.“ Když se vrátila domů, našla dítě ležící na lůžku a zlý duch byl pryč.

Mt 7,7-8: Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.

Boží milosrdenství a láska – to je to, co nás přivádí do kostela. Abychom děkovali za to, jak nás ta láska vede životem a co nám všechno dává. Abychom četli a přemýšleli, jak s ní zacházet a jak její dary nezmarňit. A abychom hledali, jak se proti dobré Boží vůli neprovinit. O tom se spolu lidi bavili odedávna. Měli na to raději i předpisy, které je měly vést. Některé z těch předpisů se týkaly jídla a říkaly, jaké stravě se mají vyhnout. Dohlíželo se na to dost úzkostlivě a přísně. Neřešili tehdy cukry, tuky a kalorie, nýbrž náboženství: jak (tím, co nebudu jíst) být věrný Boží vůli a jak zůstat čistý a žít svatě.

O tom se jednou vedla debata, do které se vložil i Ježíš. Cožpak opravdu nechápete, že v Božích očích není člověk vinen kvůli tomu, co sní? Proviňuje se přece něčím jiným a mnohem hůř: tím, co říká a co dělá, ba už i tím, co ho napadne; lidskou nadutostí, chamtivostí, závistí a opovážlivostí a tak dál. To dělá člověka nečistým. To řekl Ježíš a pak s učedníky odešel jinam, do sousedních končin, aby byli konečně v klidu a sami. Nechtěl budit ničí pozornost, ale neutajilo se, že je tu. Doslechla se o něm jedna žena, která měla trápení a stála o pomoc a hledala ji možná už u leckoho a teď tedy i u Ježíše. Nepřišla kvůli sobě, přišla kvůli svému dítěti. Její dceru si podmanilo ďábelství (jak to říká Kralická bible). Je v moci čehosi děsivého a je na tom zle, pomoz!

Kdysi dávno (v první části Bible) praotec Jozue naléhavě vyzýval lid k věrnosti Hospodinu a řekl tehdy: „Poznáte, že uprostřed vás je živý Bůh; ten před vámi vyžene nepřátele.“ Které nepřátele a jak je poznat? Neměli tenkrát dobré zkušenosti se sousedními národy, tak tomu snadno porozuměli tak, že to budou oni, ti nepřatelé. (Ono to bývá v životě složitější, ale špatné zkušenosti se jen tak nezapomenou.) Ta paní, co za Ježíšem přišla, k jednomu z těch nemilovaných národů patřila. Přišla s prosbou o pomoc. Jak s takovou situací naložit? Má se Ježíš řídit tím varovným Jozuovým příkazem, když je zapsaný v Bibli? O pomoci lidem v nouzi se však v Bibli píše také, dokonce i takovým, kteří jsou odjinud.

Jeden jiný vypravěč tohoto příběhu, Matouš, zachytil, co o tom mínili učedníci: „Vyžeň ji!“ Ježíš to neudělal, nevyhnal ji. Ale řekl něco, co člověk neposlouchá rád: „Nesluší se, abych vzal chleba dětem a hodil ho psům!“ Učedníci tu větu možná ocenili a mnozí čtenáři s nimi. Ježíš tu přece není proto, aby zachraňoval každého, koho potká, jeho úkol zněl zachránit ztracené případy našeho domácího lidu. „Tahle země je vaše a tamty z ní vyžeňte,“ tak to vždycky při bohoslužbách a ve škole četli. S Ježíšem však přichází cosi nového – totiž poněkud svobodnější čtení samotné Bible: ani písmenko tam není navíc ani špatně, ale ne všechno, co tam čteme, se nám stane Božím slovem. Ale nemůžu to posuzovat jen tak podle toho, co se mi líbí či nelíbí: co přijmout, a co ne, to po křesťansku posuzujeme nejvíc podle toho, co dělá a říká Ježíš, jehož uznáváme za nejvyššího Pána.

Ježíš té žadatelce řekl: "Nesluší se, abych vzal chleba dětem a hodil ho psům!" Ta žena na to: "Nebudeme se přít o to, kdo je dítě a kdo pes, pane. Shodněme se na tom, že psům bohatě stačí, co spadne pod stůl, když děti jedí. Pomoz, prosím." Nedala se odbýt a Ježíš na to říká: "Žes to řekla, jdi, tvá dcera je v pořádku."

Vypravěč Marek to sepsal a seřadil tak, aby i z tohoto rozhovoru vykoukla inspirace pro naši víru a síla pro život. Chvilí před tímto příběhem vyprávěl, jak Ježíš pár chleby nasýtil obrovský zástup, a ještě zbylo dvanáct košů drobků (zrovna tolik, kolik rodů měl Ježíšův národ). Mají sami málo, aspoň to task učedníci říkají, že nemají chleba na rozdávání, ale ukázalo se, že je to jinak, že je pro všechny dost. A zanedlouho se to bude vyprávět znovu: zase mají málo, a zase to vystačí a drobků tentokrát zbylo sedm košů (jako je šest dnů stvoření a sedmý den odpočnutí k tomu). Pro náš národ je dost, dokonce i pro všechno stvoření a ještě pořad zbude, říkají ta dvě vyprávění. Do toho přichází tady ta paní a upozorňuje, že máme-li koho leda tak za psa, i na toho se může dostat.

Je k tomu však třeba opustit bezpečnou ohrádku zažitých zvyklostí a vydat se na poněkud nejistou půdu otevřeného vztahu. Ježíš nebyl původně poslán za námi, ale ke ztraceným případům z vlastního národa, což my nejsme. Té paní však bylo jedno, jaký měl kdo původně úkol, a nezajímalo ji, jaké zvyklosti k tomu náležely. Přišla s prosbou o pomoc a podepřela ji důvěrou, že u Boha je přece dost lásky pro celé stvoření.

Jedna postava v tom vyprávění nevystupuje, i když je důležitá. Ta nemocná dcera, kvůli které to její máma podstoupila. Na začátku to vypadalo, že je odsouzena k beznaději: lidi jí pomoci nedovedou, Ježíš kvůli ní nepřišel, protože má přednější úkol, a ani se prý nesluší, aby jí věnoval pozornost. A přece je to na konci příběhu jinak.

Trochu to vypadá, jako by na začátku ani sám Ježíš nevěděl, jak to bude pokračovat. To je tak opět zapsáno kvůli nám: samozřejmě že ze začátku člověk neví, co bude dál. Možná přijdou nečekané překážky, možná nevídané komplikace, ale možná i netušené šance. Vždyť Boží milosti a lásky je na světě dost pro všechny. Dokonce je to tak, že důvěra jedněch může přinést Boží pokoj a svobodu a radost i druhým,

na které myslíme a za které prosíme. To bývá některým lidem trochu proti mysli, že by té pomoci mělo být tolik i pro lidi, s nimiž máme špatné zkušenosti nebo ze kterých máme obavu. Tak to měli i tehdejší učedníci, kteří by tu ženskou nejraději vyhodili a měli k tomu důvody vyčtené z Bible, naučené ke confirmaci a ještě odposlechnuté ze života. Ale koukají, že Ježíš tu paní, která mu důvěřovala a spolehla se na Boží milost, přece jen přijal (a oni, protože nemají, jak její víru přeměřit, to musejí nechat na Bohu).

Příběh, který jsme dnes otevřeli, začal debatou o tom, že se vůči Bohu tolik neproviním, když nedodržím nějaké rozumné, opatrné pravidlo, ale mnohem spíš tím, co zlého zamíří z mého srdce k druhým lidem. Boží milosrdnou láskou opravdu skrblit nemusíme, té je na tomhle světě opravdu pro všechny dost. Co bude dál, to ze začátku samozřejmě nevím, ale nebudu se bát zlého, Bože, když mě doprovázíš.

poslání a požehnání

Hospodin kraluje! Vy, kdo na něj spoléháte a kdo ho milujete, mějte v nenávisti zlo.

Hospodin střeží duše svých věrných a vytrhuje je z rukou svévolníků. Radujte se všichni, koho Boží milost učinila spravedlivými, vždyť pro vás je zaseto světlo, radost pro ty, kdo mají přímé srdce.

I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Ano, dobrota a milosrdenství provázet mě budou všemi dny mého žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdelších časů.

Ať vás Boží milosrdenství provází (abyste šli dobrou životní cestou),
ať vám dává svobodu (abyste se nebáli a ničemu neotročili),
ať vás přidržuje (abyste byli stálí a pevní),
ať vás inspiruje (abyste byli pravdiví a věrní),
ať vám dělá život krásným (abyste přijímali i rozdávali lásku a naději).